

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Saavutettavuusdirektiivi ja sen kansallinen toimeenpano

Markus Rahkola, VM, 14.9.2017

Tavoite – ihmisten yhdenvertaisuus digitaalisessa yhteiskunnassa

01

Edistää kaikkien mahdollisuutta toimia täysivertaisesti digitaalisessa yhteiskunnassa

02

Luoda saavutettavat palveluprosessit - edellyttää yhdenmukaiset minimitaso vaatimukset saavutettavuudelle

03

Parantaa digitaalisten palveluiden laatua

Perusoikeuksien toteuttaminen

Saavutettavuuden sisämarkkinoiden edistäminen

Soveltamisala

- Määrittäytyy organisaation ja sen tehtävien, verkkosivuston tai mobiilisovelluksen luonteen sekä sisällön perusteella.
 - Lähtökohtaisesti kaikki julkisen sektorin organisaatioiden yleisölle avoimet verkkosivut (ml. asiointipalvelut ja lomakkeet) ja mobiilipalvelut sisältöineen (minimitaso)
 - Poikkeukset lueteltu erikseen tarkennuksineen, esimerkiksi koulut ja päiväkodit kansallisesti päätettävissä, mutta vähintään olennaiset hallinnolliset palvelut.
 - Intra- ja extranetpalvelut vai niiden sisältö?
 - Sisältöryhmittäin tiettyjä poikkeuksia: esim. AV-aineistot, kartta-aineistot, vanhat toimistosovellusformaatit

Saavutettavuusperiaatteet ja -vaatimukset

Suunnittele kaikille -periaate

Mikä muuttuu?

- Verkkopalveluiden suunnittelun ja toteuttamisen vaatimukset
 - Saavutettavuus otettava huomioon!
 - Toteuttava vähintään saavutettavuusvaatimukset EN 301 549 v1.1.2 (2015-04), perustuu WCAG 2.0 AA-tasoon
 - Komissiolla valta antaa delegoituja säädöksiä vaatimuksista tekniikan kehittyessä
- Saavutettavuusseloste sivustoille (muoto komissiolta vuonna 2018)
 - Yksityiskohtainen, ymmärrettävä ja selkeä
 - Palautemekanismin ja oikeussuojakeinojen kuvaus
- Saavutettavuuden valvonta
 - Valvonta ja raportointi säännöllisesti komission antaman ohjeistuksen mukaisesti
 - Käyttäjille oikeussuojakeinot saada saavutettavia verkkopalveluita

Miten voidaan varautua?

- Ennakoidaan vaatimukset jo nyt tulevissa kilpailutuksissa ja kehityssuunnitelmissa
- Tilaajat keskeisessä roolissa
 - Tilaajan vaatimukset vs. toimittajan osaaminen
- Julkisella sektorilla on jo paljon osaamista → jaetaan osaamista keskenään
 - Esim. kuntaliiton opas
 - Näin voidaan merkittävästi pienentää toimeenpanokustannuksia
- Otetaan suunnittele kaikille –periaate palveluiden kehittämistä ohjaavaksi tekijäksi
- Helpompi tehdä alussa osaksi suunnitelmiin kuin lopussa valmiiseen palveluun

Saavutettavuusdirektiivin kansallinen toimeenpano

- Valmistelutyöryhmä aloitti työnsä 1.2.2017
- Väliraportinluonnos julkaistiin avoimesti kommenteille 4.7.2017, kommenttikierros päättyi 29.8.2017
- Luonnos hallituksen esitykseksi tarkoitus saada lausuntokierrokselle joulukuussa 2017
 - Esitetään luotavaksi saavutettavuussäätelyä
 - Säätelyn luonteesta ja soveltamisalasta johtuen ei sovi nykyisiin säätelykokonaisuuksiin
 - Soveltamisala:
 - Julkisen sektorin organisaatiot (valtion viranomaisia, kunnallisia, ja maakunnallisia viranomaisia, valtion liikelaitoksia, hankintadirektiivin mukaisia julkisoikeudellisia laitoksia)
 - Erityisalojen hankintalain piiriin kuuluvat yksityisoikeudelliset organisaatiot, jotka toimivat yksityisoikeudellisiin vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla
 - Julkista hallintotehtävää hoitavat organisaatiot, myös yksityiset, mutta vain niiden verkkopalveluiden osalta, jotka liittyvät julkisen hallintotehtävän toteuttamiseen
 - Vahvan sähköisen tunnistamisen toimijat
 - Otetaan huomioon valmistelussa oleva tuotteiden ja palveluiden esteettömyysdirektiivi
 - Valvontaviranomaiseksi esitetään todennäköisesti LUOVA:a (Valtion lupa- ja valvontavirasto)

Milloin muutokset tulevat voimaan?

- Direktiivi tuli voimaan 22.12.2016.
- Kansalliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset saatettava direktiivin mukaisiksi 23.9.2018 mennessä
- Direktiivin vaatimuksia sovelletaan
 - 23.9.2018 jälkeen julkaistuihin verkkosivustoihin 23.9.2019 alkaen (vuoden siirtymäaika);
 - Ennen 23.9.2018 julkaistuihin verkkosivustoihin 23.9.2020 alkaen (kahden vuoden siirtymäaika);
 - Mobiilisovelluksiin 23.6.2021 alkaen;
 - Ekstranetien ja intranetien sisältöön, jotka on julkaistu ennen 23.9.2019, vasta kun nämä sivustot uudistetaan perinpohjaisesti.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lisätietoja saavutettavuusdirektiivistä:

Valtiovarainministeriö:

Markus Rahkola

0295 530 139

Sähköposti @vm.fi

